

PŘIJATÉ TEXTY

P9_TA(2022)0012

Situace v Kazachstánu

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 20. ledna 2022 o situaci v Kazachstánu (2022/2505(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na své usnesení ze dne 11. února 2021 o situaci v oblasti lidských práv v Kazachstánu¹ a na svá předchozí usnesení o Kazachstánu, a sice usnesení ze dne 14. března 2019², 18. dubna 2013³, 15. března 2012⁴ a 17. září 2009⁵,
- s ohledem na posílenou dohodu o partnerství a spolupráci (EPCA) mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na straně jedné a Republikou Kazachstán na straně druhé, která byla podepsána dne 21. prosince 2015 v Astaně a v plném rozsahu vstoupila v platnost dne 1. března 2020 poté, co ji ratifikovaly všechny členské státy,
- s ohledem na 18. zasedání Rady pro spolupráci EU-Kazachstán, které se konalo dne 10. května 2021, na 13. zasedání v rámci dialogu mezi EU a Kazachstánem o lidských právech, které se konalo ve dnech 2. a 3. prosince 2021, a na 18. zasedání Výboru pro parlamentní spolupráci EU-Kazachstán, které se konalo dne 11. října 2021,
- s ohledem na článek 2, čl. 3 odst. 5, články 21, 24, 29 a 31 Smlouvy o Evropské unii a články 10 a 215 Smlouvy o fungování Evropské unie, které EU a její členské státy ve vztazích s okolním světem zavazují k dodržování a prosazování všeobecných lidských práv i ochraně jednotlivců a k přijetí omezujících opatření, vyskytnou-li se případy vážných porušení lidských práv,
- s ohledem závěry Rady ze dne 17. června 2019 o nové strategii EU pro Střední Asii,
- s ohledem na prohlášení místopředsedy Komise, vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 8. ledna 2022 a prohlášení mluvčí Evropské služby pro vnější činnost (ESVČ) o současném vývoji v Kazachstánu ze dne 5. ledna 2022,

¹ Přijaté texty, P9_TA(2021)0056.

² Úř. věst. C 23, 21.1.2021, s. 83.

³ Úř. věst. C 45, 5.2.2016, s. 85.

⁴ Úř. věst. C 251 E, 31.8.2013, s. 93.

⁵ Úř. věst. C 224 E, 19.8.2010, s. 30.

- s ohledem na prohlášení vysoké komisařky OSN pro lidská práva ze dne 6. ledna 2022,
 - s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a na Úmluvu proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání,
 - s ohledem na všeobecný pravidelný přezkum Kazachstánu, který Rada OSN pro lidská práva provedla dne 12. března 2020,
 - s ohledem na čl. 144 odst. 5 a čl. 132 odst. 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že dne 2. ledna 2022 zahájily ve městě Žanaozen tisíce lidí pokojné protesty, jelikož nesouhlasily s rozhodnutím vlády zrušit strop stanovený pro cenu zkapalněného ropného plynu, což vedlo k prudkému nárůstu cen; vzhledem k tomu, že protesty se rychle rozšířily do více než 60 měst a obcí s požadavkem skutečné politické změny, spravedlivých voleb a účinných opatření s cílem potírat rozšířenou korupci;
- B. vzhledem k tomu, že situace v oblasti lidských práv v Kazachstánu se během nedávných protestů zhoršila a začala se vyvíjet nebezpečným způsobem, přičemž demonstranti označují jako základní příčiny svých protestů nedostatečné demokratické zastoupení ve vládních rozhodovacích postupech, zhoršující se korupci a porušování lidských práv i politických svobod;
- C. vzhledem k všeobecně známé skutečnosti, že ve městě Žanaozen proběhly v roce 2011 podobné protesty, během nichž se skupina vysoce organizovaných osob uchýlila k násilí, což později orgány použily, aby ospravedlnily násilný zásah za použití smrtících zbraní proti pokojným demonstrantům; vzhledem k tomu, že kazašské orgány navzdory výzvam Evropského parlamentu masakr v Žanaozenu v roce 2011 nevyšetřily; vzhledem k tomu, že soudní systém a donucovací orgány zmíněné události nevyšetřují, což zpochybňuje také pravděpodobnost toho, že osoby, které jsou odpovědné za současné krveprolití, budou předvedeny k soudu a potrestány;
- D. vzhledem k tomu, že ve dnech 4. a 5. ledna 2022 dosáhl vývoj událostí zlomového bodu, když došlo k eskalaci násilí zejména v největším městě v zemi Almaty a k tomu, že na protestech byli údajně přítomni noví aktéři, jako jsou zločinecké gangy, marginalizované skupiny a ozbrojené skupiny, kteří této situaci využili k násilným akcím, jako jsou razie, žhářství a rabování, a to i na policejních stanicích a ve vojenských zařízeních; vzhledem k tomu, že kazašské orgány reagovaly na protesty, včetně legitimních a pokojných, nepřiměřeným násilím; vzhledem k tomu, že reakce bezpečnostních sil na pokojné protesty byla mimořádně tvrdá, byla při ní nadměrně, zbytečně a svévolně použita síla, a to i smrtící, například došlo k nepřiměřenému využití slzného plynu, obušků, zábleskových granátů a vodních děl; vzhledem k tomu, že ve dnech 3. a 4. ledna 2022 bylo zaznamenáno nejméně 206 případů politického pronásledování s cílem zabránit lidem v účasti na pokojných demonstracích, a to navzdory tvrzení orgánů, že respektují právo na pokojné shromažďování; vzhledem k tomu, že dne 5. ledna 2022 obsadily skupiny násilných demonstrantů letiště a vpadly do oficiálních budov, jako je radnice města Almaty;
- E. vzhledem k tomu, že od začátku protestů bylo v celé zemi zadrženo téměř 10 000 osob a zabito nejméně 225 osob, včetně dětí, osob, které se protestů neúčastnily, a 19 příslušníků donucovacích orgánů; vzhledem k tomu, že skutečná čísla jsou

pravděpodobně vyšší a obtížně ověřitelná v důsledku nespolehlivých oficiálních informací a narušení internetových a mobilních telefonních služeb; vzhledem k tomu, že stále přicházejí zprávy o tom, že zatýkání, zastrašování a mučení občanských aktivistů a řadových občanů, které začalo během nepokojů v lednu 2022, dosud pokračuje; vzhledem k tomu, že během protestů byli údajně příslušníky donucovacích orgánů zastřeleni aktivisté Nuralija Ajtkulovová, Ajytbaj Alijev a nejméně 12 dalších; vzhledem k tomu, že dne 8. ledna 2022 zastřelila armáda v Taldykorganu pokojné civilisty Nurbolata Sejtkulova, Altynaj Jetajevovou a jejich 15letou dceru;

- F. vzhledem k tomu, že dne 4. ledna 2022 zavedly kazašské orgány omezení mobilního internetu a sociálních sítí; vzhledem k tomu, že dne 5. ledna 2022 vyhlásil prezident Kasym-Žomart Tokajev celostátní výjimečný stav, který zahrnuje zákaz vycházení, dočasná omezení pohybu a zákaz masových shromáždění; vzhledem k tomu, že je hlášen pětidenní výpadek internetu s cílem narušit komunikaci mezi demonstranty;
- G. vzhledem k tomu, že dne 6. ledna 2022 byly v Kazachstánu na základě formální žádosti o pomoc kazašské vládě proti demonstrantům rozmístěny síly Organizace Smlouvy o kolektivní bezpečnosti (CSTO), což je vůbec poprvé, kdy byla vojenská aliance vedená Ruskem vyzvána, aby zasáhla v členském státě;
- H. vzhledem k tomu, že dne 11. ledna 2022 prezident Tokajev oznámil, že do 23. ledna 2022 budou jednotky CSTO ze země zcela staženy; vzhledem k tomu, že ruská vláda s odkazem na šíření virové choroby mezi hospodářskými zvířaty zakázala dovoz masa a mléčných výrobků z Kazachstánu den poté, co prezident Tokajev učinil dne 11. ledna zmíněné prohlášení;
- I. vzhledem k tomu, že 4. ledna 2022 zahájily kazašské orgány rozsáhlou dezinformační kampaň a blokádu internetu a sdělovacích prostředků s cílem skrýt zapojení státu do násilí vůči vlastnímu lidu a diskreditovat pokojné demonstrace a skutečnou vůli kazašského lidu, který usiluje o spravedlnost, důstojnost a dodržování svých práv;
- J. vzhledem k tomu, že dne 7. ledna 2022 vydal prezident Tokajev příkaz k zastřelení protestujících, které označil za mezinárodní teroristy; vzhledem k tomu, že tento příkaz porušuje mezinárodní právní závazky Kazachstánu dodržovat a chránit právo na život; vzhledem k tomu, že kazašské orgány používají neurčitý a příliš široký výklad zákonů a opatření týkajících se terorismu a extremismu, aby svévolně omezovaly svobodu projevu a pokojný nesouhlas; vzhledem k tomu, že dne 11. ledna 2022 odsoudili experti OSN příliš široké uplatňování slova „terorismus“ vůči demonstrantům, aktivistům občanské společnosti, obráncům lidských práv, novinářům a politickým stranám;
- K. vzhledem k tomu, že kazašské orgány politicky pronásledují své oponenty, kteří jsou nuceni žít v zahraničí;
- L. vzhledem k tomu, že kazašská vláda a státní orgány kritizují a napadají tuzemské i zahraniční novináře a kanceláře sdělovacích prostředků, přičemž je zahraničním dopisovatelům znemožněn vstup do země; vzhledem k tomu, že příslušníci policejních orgánů, kteří nebyli viditelně označeni jmenovkou, stříleli na zpravodaje televizní stanice Déšť Vasilije Polonského a fotografa Vasilije Krest'janinova, když plnili své pracovní povinnosti v blízkosti márnice v Almaty; vzhledem k tomu, že za zajišťování zpravodajství o protestech byla policejními orgány zadržena či pronásledována celá řada novinářů, mj. Sania Tojkenová, Machambet Abžan, Luqpan Achmed'jarov, Qasym

Amanžol, Darchan Omirbek a další;

- M. vzhledem k tomu, že kazašské orgány už dlouhou dobu omezují základní práva, mj. právo na pokojný protest, svobodu sdružování a svobodu projevu; vzhledem k tomu, že Kazachstán patří podle indexu svobody tisku, který vypracovala v roce 2021 organizace Reportéři bez hranic, 155. místo ze 180 zemí; vzhledem k tomu, že došlo k odsouzení 13 aktivistů spojených se stranou Koše Partijasy a Demokratická volba Kazachstán, což jsou mírumilovná opoziční hnutí, včetně politických vězňů Qairata Klyševa, Nojana Rachimžanova, Aschata Žeksebajeva a Abaje Begimbetova, kteří byli okamžitě po skončení návštěvy zvláštního zástupce EU pro lidská práva a zvláštního zpravodaje EU pro Střední Asii v Kazachstán odsouzeni k pěti letům odnětí svobody; vzhledem k tomu, že politické soudní řízení probíhalo přes internet a že na podporu obvinění nebylo předloženo žádné soudní rozhodnutí, které by tato dvě hnutí zakazovalo;
- N. vzhledem k tomu, že prezident Tokajev obvinil aktivisty, obránce lidských práv a svobodné sdělovací prostředky z podněcování nepokojů; vzhledem k tomu, že v posledních letech došlo v Kazachstán k výraznému zhoršení situace v oblasti lidských práv; vzhledem k tomu, že v Kazachstán se pod silící tlak ze strany orgánů této země dostalo několik prominentních nevládních lidskoprávních organizací, sdělovacích prostředků a organizací sledujících průběh voleb, které jsou soudně pronásledovány; vzhledem k tomu, že se jedná o součást rozsáhlejších tvrdých zákroků proti občanské společnosti, odborům a základním demokratickým právům, zejména proti svobodě projevu, sdružování a shromažďování, proti politickému pluralismu, právu účastnit se veřejného života a zásadám právního státu;
- O. vzhledem k tomu, že obrádkyně lidských práv Rajgul' Sadyrbajevová, která má nalomené zdraví, byla za to, že sledovala protesty ve městě Semej, umístěna v průběhu vyšetřování politicky motivovaného trestního případu do předběžné vazby a že jí hrozí dlouhý trest odnětí svobody; vzhledem k tomu, že příslušníci policejních orgánů postřelili obrádkyni lidských práv Aliju Isenovovou při sledování protestů v tomto městě do ruky a že nyní údajně čelí dlouhému trestu odnětí svobody v rámci politicky motivovaného trestního stíhání;
- P. vzhledem k tomu, že navzdory tomu, že kazašské ministerstvo vnitra informovalo ředitele Úřadu OBSE (Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě) pro demokratické instituce a lidská práva (ODIHR) o tom, že dojde ke zlepšení podmínek ve vazebních zařízeních a že budou dodržována lidská práva, nebylo dosaženo hmatatelných výsledků; vzhledem k tomu, že nehledě na memorandum, které podepsali zástupci kazašského vězeňského systému a obhájkyně lidských práv Jelena Semjonovová, ve vazebních zařízeních stále dochází k systematickému mučení a špatnému zacházení, přičemž tyto zločiny zůstávají nepotrestány, protože orgány i nadále nezajišťují důvěryhodné vyšetřování údajného mučení;
- Q. vzhledem k tomu, že se kazašské orgány pravidelně snaží napadat účty občanských aktivistů, obránců lidských práv a opozice na sociálních médiích; vzhledem k tomu, že se Kazachstán snaží o cenzuru opozice a obsahu týkajícího se lidských práv v sociálních médiích;
- R. vzhledem k tomu, že Evropská unie a Kazachstán jsou od roku 1991, kdy tato země získala nezávislost, partnery; vzhledem k tomu, že Evropská unie podepsala

s Kazachstánem dohodu o posíleném partnerství a spolupráci, což byla první dohoda svého druhu podepsaná s partnerem ze Střední Asie, a že tato dohoda povznesla vztahy mezi EU a Kazachstánem na jinou úroveň a představuje v 25leté historii pěstování vztahů mezi EU a touto zemí důležitý milník; vzhledem k tomu, že tato dohoda, kterou ratifikovaly všechny členské státy EU a Evropský parlament, vstoupila v platnost dne 1. března 2020;

1. hluboce lituje ztrát na životech a důrazně odsuzuje široce rozšířené násilí, které v Kazachstánu vypuklo v návaznosti na pokojné protesty; vyjadřuje soustrast obětem a jejich rodinám;
2. stojí na straně kazašského lidu, který by měl mít možnost plně využívat své právo se organizovat a pokojně demonstrovat na protest proti nedostatečným reformám v Kazachstánu a na obranu prosperující budoucnosti této země; důrazně odsuzuje dramatickou situaci v oblasti lidských práv v Kazachstánu, která se neustále zhoršuje, mj. pokud jde o svobodu projevu a pracovní a sociální práva; naléhavě vyzývá kazašské orgány, aby dodržovaly své mezinárodní závazky, lidská práva a základní svobody;
3. vyzývá vládu Kazachstánu, aby stáhla politicky motivovaná obvinění a ukončila veškeré formy svévolného zadržování, odvetných opatření a pronásledování namířené proti obráncům lidských práv, aktivistům, náboženským organizacím, organizacím občanské společnosti, odborům, novinářům a opozičním politickým hnutím a aby umožnila občanům svobodně vyjadřovat své politické, náboženské a jiné názory;
4. naléhavě vyzývá kazašskou vládu, aby okamžitě propustila svévolně zadržované demonstranty a aktivisty; naléhavě vyzývá kazašské orgány, aby okamžitě propustily všechny politické vězně, zejména Bekežana Mendygazijeva, Jerulana Amirova, Igora Čuprina, Ruslana Ginatullina, Jeržana Jelšibajeva, Saltanata Kusmankyzyho, Bauržana Jusupova, Natalii Dauletjarovovou, Rinata Batkajeva, Jerbola Jeschožina, Askara Kajirbeka, Ulasbeka Ahmetova, Aschata Žeksebajeva, Qairata Klyševa, Nojana Rachimžanova, Abaje Begimbetova a Rajgul' Sadyrbajevovou, a aby je zcela rehabilitovaly; vyzývá kazašské orgány, aby zrušily opatření umožňující předběžné zadržování, ukládání domácího vězení a omezování svobody aktivistů z řad občanské společnosti;
5. odsuzuje porušování základních svobod a lidských práv, mj. nevybíravé používání smrtící síly ze strany bezpečnostních orgánů, jehož se dopouštějí kazašské orgány proti demonstrantům, pracovníkům sdělovacích prostředků a aktivistům; odsuzuje štvavou rétoriku prezidenta Tokajeva, mj. jeho obecné zobrazování protestujících jako „teroristů“, nepodložená nadnesená tvrzení týkající se jejich počtu (údajně kolem 20 000) a hrozby, že „budou zabiti“; naléhavě jej vyzývá, aby veřejně zrušil příkaz ke střelbě bez varování, jejímž cílem je zabít;
6. vyzývá kazašské orgány, aby zveřejnily informace o zatýkání a obětech protestů a zajistily, aby všichni stíhaní měli přístup k právníkovi a ke spravedlivému soudnímu řízení, které by proběhlo v souladu s mezinárodním právem;
7. vyzývá kazašské orgány, aby přepracovaly zákon o veřejném shromažďování, tak aby bylo v souladu s mezinárodními normami zajištěno právo na pokojný protest, a lidé v Kazachstánu se tak mohli účastnit pokojných protestů, aniž by se museli obávat, že budou zatčeni či pronásledováni policií nebo že proti nim policie zasáhne, a vyzývá je

dále k zajištění toho, aby nezávislé sdělovací prostředky, skupiny občanské společnosti, politické opoziční skupiny, aktivisté, odboráři a obránci lidských práv mohli vykonávat svou činnost bez nevhodného vměšování vlády nebo strachu ze zastrašování a politicky motivovaného pronásledování; vyzývá v této souvislosti k provedení důkladné reformy soudního systému, a jak doporučuje OSN a OBSE, ke zrušení těch článků trestního zákoníku, které se používají k politicky motivovanému stíhání; vyzývá kazašské orgány ke zrušení soudních rozhodnutí týkajících se opozičního hnutí Koše Partijasy a Demokratická volba Kazachstánu;

8. vyzývá kazašské orgány k ukončení politického pronásledování lidskoprávních skupin, jako je Bostandyq Kz, Qaharman, Femina Virtute, Veritas, 405, Elimay a Článek 14;
9. vyzývá EU a mezinárodní společenství, aby okamžitě zahájily řádné mezinárodní vyšetřování trestných činů proti lidu Kazachstánu, k nimž došlo v průběhu dvou týdnů demonstrací v této zemi, mj. aby vyšetřily mizení osob, zprávy o mučení, svévolném zatýkání a ostřelovačích, kteří v Almaty a jiných městech Kazachstánu zabíjejí či zraňují protestující, mj. mladistvé;
10. vyzývá ESVČ a členské státy a rovněž Radu OSN pro lidská práva nebo OBSE, aby ke sledování lidskoprávní situace v Kazachstánu využívaly mnohostranná fóra;
11. vyzývá členské státy, aby převzaly iniciativu a začaly uplatňovat Moskevský mechanismus OBSE, aby bylo možné vyšetřit skutečnosti a okolnosti smrti protestujících a příslušníků policejních orgánů v Almaty v lednu 2022 a další údajné případy porušování lidských práv, k nimž došlo od začátku pokojného protestního hnutí v celém Kazachstánu;
12. vyzývá kazašské orgány, aby pozvaly zvláštní postupy OSN a odborníky OBSE na návštěvu v terénu a spolupracovaly s nimi a aby zvážily, zda pod záštitou OBSE nezřídí stálou pracovní skupinu, která by posoudila, zda k nepokojům došlo v důsledku zahraničního vměšování nebo vnitřních bojů o moc, a která by řešila jejich hlavní příčiny;
13. vyjadřuje znepokojení nad nepřijatelnou situací, pokud jde o svobodu médií v této zemi; vyzývá kazašskou vládu, aby nezávislým novinářům zajistila svobodu a bezpečí; důrazně odsuzuje využívání odstávek internetu k potlačování disentu a porušování svobody projevu a svobody shromažďování, což je v rozporu s mezinárodními lidskoprávními normami; vyzývá kazašské orgány, aby obnovily neomezený přístup k internetu, odblokovaly všechny další formy komunikace a přestaly uplatňovat odvetná opatření vůči subjektům, které nezávislým způsobem informují; vyzývá prezidenta Tokajeva, aby veřejně uznal a plně respektoval význam a úlohu svobodných médií v Kazachstánu;
14. odsuzuje mučení a špatné zacházení ve vazebních zařízeních a naléhavě vyzývá kazašské orgány, aby občanům zaručily právo na ochranu před mučením a špatným zacházením, zajistily, aby podmínky zadržování splňovaly veškeré mezinárodní normy, důkladně vyšetřily případy mučení a učinily přítrž beztrestnosti; vyzývá kazašské orgány, aby představitelům národního preventivního mechanismu a ombudsmanovi zajistili okamžitý a neomezený přístup ke všem zadržovaným;
15. naléhavě vyzývá kazašské orgány, aby nevznášely obvinění z terorismu na základě

příliš širokého výkladu tohoto pojmu a aby rozlišovaly mezi pokojnými demonstranty a těmi, kdo se chovali násilně a podle mezinárodních norem páchali trestné činy; opakovaně vyzývá k revizi definice extremismu, tak aby byla v souladu s mezinárodními závazky Kazachstánu; naléhavě vyzývá kazašské orgány, aby se přestaly na základě článku 405 kazašského trestního zákoníku zaměřovat na domnělé nebo skutečné členy zakázaných „extremistických“ skupin, usilovaly o přezkum svévolného soudního zákazu pokojných politických hnutí a nechaly nezávislým subjektem přezkoumat všechny rozsudky vydané na základě obvinění z organizování zakázaných „extremistických“ organizací či z členství v takových organizacích, a vyzývá soudy, aby zrušily všechny rozsudky založené na obvinění z pouhého údajného členství nebo údajné podpory pokojné politické opozice nebo skupiny hájící práva;

16. požaduje, aby lidská práva byla prioritou vztahu EU s Kazachstánem; zdůrazňuje, že hlubší politické a ekonomické vztahy s EU, o nichž se hovoří v posílené dohodě o partnerství a spolupráci, musí být založeny na společných hodnotách a musí odpovídat aktivnímu a konkrétnímu odhodlání Kazachstánu uskutečňovat demokratické reformy vyplývající z jeho mezinárodních povinností a závazků; vybízí místopředsedu Komise, vysokého představitele, ESVČ a členské státy, aby Kazachstán vytrvale vyzývaly ke zrušení nebo změně všech zákonů, které jsou v rozporu s mezinárodními normami, a aby na všech relevantních dvoustranných setkáních upozorňovaly na otázky lidských práv;
17. vyzývá delegaci EU a zastoupení členských států v Kazachstánu, aby situaci bedlivě sledovaly, aby navštívily zadržené demonstranty a politické vězně a podpořily je, aby aktivně spolupracovaly s místními členy občanské společnosti pořádáním pravidelných setkání bez jakékoli diskriminace a aby se podílely na usnadnění dialogu mezi vládou a občanskou společností; dále je naléhavě vyzývá, aby aktivně monitorovaly porušování lidských práv, aby na tyto případy rychle reagovaly a zaujaly k nim veřejný postoj tím, že poskytnou pomoc obětem politického stíhání a uvězněným aktivistům, budou přítomni při soudních řízeních s kritiky vlády a obránci lidských práv a budou navštěvovat vazební zařízení; vyzývá EU a její členské státy, aby urychleně vypracovaly komplexní program na podporu občanské společnosti a demokratických sil v Kazachstánu;
18. vyzývá delegaci EU a velvyslanectví členských států EU v Kazachstánu, aby své kroky vzájemně koordinovaly a jednaly rychle s cílem zajistit víza pro ohrožené obránce lidských práv, kteří se potřebují dočasně přemístit mimo Kazachstán; vyzývá delegaci EU a velvyslanectví členských států EU v Kazachstánu, aby spolupracovaly s kazašskými orgány za účelem zajištění okamžitého propuštění stovek politických vězňů a zadržovaných v Kazachstánu, zrušení omezení svobody, které bylo uvaleno na občanskou společnost a opoziční aktivisty, a ukončení mučení a špatného zacházení ve věznicích;
19. vítá nabídku „pomoci s mírovým řešením krize“, kterou ve svém prohlášení ze dne 8. ledna 2022 učinil místopředseda Komise, vysoký představitel, avšak vyjadřuje politování nad tím, že chybí diplomatická iniciativa; vybízí ESVČ, aby investovala do budování kapacit a stávající potenciál využila ke zprostředkování jednání, mírovému řešení krize a nasazení dalších nástrojů, například kyvadlové diplomacie, a to včetně využití místopředsedy Komise, vysokého představitele nebo zvláštního zástupce EU pro Střední Asii;

20. vyzývá ESVČ, aby na příštím zasedání Rady OSN pro lidská práva prosazovala posouzení situace v Kazachstánu a následné přijetí rezoluce o situaci v této zemi;
21. vyzývá kazašské orgány, aby dodržovaly mezinárodní normy, pokud jde o právní rámec pro organizaci voleb, a řídily se doporučeními omezené volební pozorovatelské mise úřadu ODIHR, která se týkají ústavně zaručených základních svobod, účasti na životě občanské společnosti, politického pluralismu, nestrannosti volební administrativy, možnosti volit a být volen, registrace voličů, médií a zveřejňování výsledků voleb;
22. vyzývá Kazachstán, aby uskutečnil naléhavě potřebné reformy zaměřené na boj proti korupci a prohlubování nerovností; vyzývá orgány EU, aby urychlily přijímání protikorupčních právních předpisů, které mají být namířeny proti zkorumpovaným úředníkům a jejich podporovatelům v Kazachstánu kvůli případům porušování lidských práv a praní peněz;
23. připomíná nedávno schválený globální režim sankcí EU v oblasti lidských práv, který EU umožňuje zaměřit se na pachatele závažného porušování lidských práv na celém světě a díky němuž by v případě Kazachstánu bylo možné cílit na jednotlivce, subjekty a orgány zapojené do rozšířeného systematického porušování lidských práv nebo spojené s těmito případy; vyzývá Radu, aby uvalila cílené sankce na vysoce postavené kazašské úředníky, kteří nesou odpovědnost za závažné porušování práv, k němuž došlo během protestů v lednu 2022;
24. bere na vědomí, že prezident Tokajev ohlásil socioekonomické a politické reformy, a očekává, že vláda a úřady na toto oznámení navážou jejich zaváděním, aby zlepšily životní úroveň občanů a reagovaly na jejich nespokojenost, a vyzývá prezidenta, aby co nejdříve poskytl další objasnění politických reforem a struktury nového „Fondy pro lid Kazachstánu“; vybízí kazašskou vládu, aby se v rámci tohoto reformního procesu snažila spolupracovat s EU, OBSE a Radou Evropy, a žádá ESVČ, aby byla připravena poskytnout v tomto procesu veškerou příslušnou podporu;
25. vyzývá státy sousedící s Kazachstánem, aby se zdržely jakýchkoli zásahů, které by mohly mít nepříznivý dopad na kazašské vnitřní záležitosti;
26. vyzývá evropské orgány, instituce a agentury, včetně ESVČ a Evropské banky pro obnovu a rozvoj, a Světovou banku, aby do té doby, než se vláda podstatně a hmatatelně zasadí o zlepšení situace v oblasti lidských práv, včetně provedení všech doporučení Evropského parlamentu, OSN a OBSE, v Kazachstánu pozastavily programy financování, a to způsobem, který neovlivní přímou podporu nezávislé občanské společnosti, aktivistů, obránců lidských práv a médií;
27. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, zvláštnímu zástupci EU pro Střední Asii, vládám a parlamentům členských států a prezidentovi, vládě a parlamentu Kazachstánu.